

ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะกลั้นปัสสาวะไม่อยู่ในผู้สูงอายุ
ที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง

คณะผู้วิจัย

นางพัชรีภรณ์	ชมภูวิเศษ
นางสุจินดา	ศรีสุวรรณ
นางสาวอมอร	คำภักดี
นางจรรยา	คนใหญ่

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาภาวะกล้ามเนื้อปัสสาวะไม่อยู่ในผู้สูงอายุที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง และปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะกล้ามเนื้อปัสสาวะไม่อยู่ในผู้สูงอายุที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง โดยใช้กรอบแนวคิดที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) เพศหญิงจำนวน 118 คนที่มีภาวะกล้ามเนื้อปัสสาวะไม่อยู่ในขณะเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง โรงพยาบาลขอนแก่น ในช่วงวันที่ 1 กรกฎาคม ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2550 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ที่คณะผู้วิจัยนำมาผลการวิจัยเรื่อง ภาวะกล้ามเนื้อปัสสาวะไม่อยู่ในผู้สูงอายุหญิงที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ที่ศึกษาโดยพัชรินทร์ ฟูสกุล (2548) จำนวน 4 ชุด ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป ชุดที่ 2 แบบคัดกรองเบื้องต้น ชุดที่ 3 แบบสัมภาษณ์ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะกล้ามเนื้อปัสสาวะไม่อยู่ในผู้สูงอายุหญิงที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล และชุดที่ 4 แบบวัดภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุไทย เครื่องมือได้ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน โดยแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 3 และ 4 หาค่าความเที่ยงได้เท่ากับ 0.76 และ 0.74 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC ด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้สูงอายุมีภาวะกล้ามเนื้อปัสสาวะไม่อยู่ในขณะเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง ร้อยละ 22.88 ปริมาณปัสสาวะที่กลั้นไม่อยู่แต่ละครั้งมากที่สุดคือ ปริมาณปานกลาง ร้อยละ 77.8 และความบ่อยของการเกิดอาการกล้ามเนื้อปัสสาวะไม่อยู่มากที่สุดคือ บ่อยมาก ร้อยละ 70.4

2. ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะกล้ามเนื้อปัสสาวะไม่อยู่ในผู้สูงอายุที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ แบบแผนการขับถ่ายปัสสาวะ การมีขีดจำกัดหรือถูกจำกัดกิจกรรม ค่าดัชนีมวลกาย สิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสม อายุ ยาที่ได้รับ การติดเชื้อในทางเดินปัสสาวะ ภาวะท้องผูก โรคหรือความเจ็บป่วย การผ่าตัด ภาวะซึมเศร้า ภาวะสับสนเฉียบพลัน และการได้รับรังสีรักษา

การเกิดภาวะกล้ามเนื้อปัสสาวะไม่อยู่ในผู้สูงอายุที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิงนับว่าเป็นปัญหาที่ควรให้ความสนใจ เพื่อให้ผู้สูงอายุและครอบครัวมีความรู้ และทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับภาวะกล้ามเนื้อปัสสาวะไม่อยู่ ตลอดจนทีมสุขภาพและบุคลากรตระหนักถึงปัญหาการเกิดภาวะกล้ามเนื้อปัสสาวะไม่อยู่ในโรงพยาบาลที่เกิดขึ้นร่วมกับการเจ็บป่วยอื่นๆ